

PRIKAZI KNJIGA I ČASOPISA

LIONEL TRICOT: IZVRŠENJE POGODBE KOD KUPOPRODAJE
CIF (L' exécution de la convention en matière de
vente "CIF"), DLF 1954, str. 170-171.

U rubrici "Uporedno pomorsko pravo - Belgija", objavljen je u gore naznačenoj reviji kratak ali vrlo zanimljiv prikaz problema izvršenja pogodbe kod kupoprodaje CIF, koji s obzirom na opseg opširnije prikazujemo. On se naime osvrće na neka stanovišta Heenena, čije smo glavno djelo prikazali u prošlom broju, a iznosi i neka novija stanovišta belgijskih sudova. Pisac napominje, da je Apelacioni sud u Bruxellesu donio 14.VII.1952. važnu odluku, kojom je utvrdio, da se kod kupoprodaje CIF ugovor izvršuje u času ukrcaja. Prelazak vlasništva, prema toj odluci nema jedinu posljedicu da roba putuje na trošak i rizik kupca; ukrcajem su, nezavisno od ispitivanja robe u luci odredišta, izvršene sve obveze prodavaoca. "Luka ukrcaja je mjesto izvršenja ugovora, i sud tog mjesta je otada nadležan."

Tom presudom preinačeno je stanovište Trgovačkog suda u Antverpenu od 11.IV.1949., prema kojem se "dobava robe vrši u luci odredišta".

Pisac ističe, da su razni belgijski sudovi zauzimali isto stanovište, kakvo je izrečeno u odluci Apelacionog suda u Bruxellesu, ali da prvi put Apelacioni sud zauzima takvo stanovište. Autor se osvrće na poznato djelo belgijskog pisca Heenena, "Vente et commerce maritime", u kojem se zauzima stanovište, da se isporuka ne vrši ukrcajem, nego predajom teretnice kupcu, te se kritizira protivno stanovište, izraženo u cit. presudi Apelacionog suda u Bruxellesu. U prikazu autor kritizira međutim Heenovostanovište, te ističe da Heenen ne razlikuje dobro što je bitno, a što sporedno, jer da prodavalac CIF "mora dobiti robu, što je njegova bitna obveza, a mora i predati teretnicu (koja nije vlasnička isprava, nego isprava na temelju koje se brodar obvezuje, da će držaocu te isprave predati robu, koja mu je povjerena). Takva obaveza je sekundarne naravi, jednako kao što je i obveza, da se roba osigura."

Kritizirajući još neka stanovišta Heenena, pisac zaključuje, da je karakteristično, da Apelacioni sud u Bruxellesu prihvata tradicionalnu teoriju u času, kad je baš izišlo vrlo zanimljivo Heenenovo djelo, koji je nesumnjivo vrijedan naučni doprinos i odličan praktični priručnik. Na koncu Tricot ističe, da su tradicionalnu teoriju branili u Francuskoj Georges Marais ("Du Crédit documentaire", Paris 1929., str. 34-36), Rene Bellot (Traité théorique et pratique de la vente caf", Paris 1949., str. 241), Adrien Gaubert ("Ventes maritimes", Paris, Sirey 1912.) i Georges Ripart /Droit Maritime, 4. izdanje, sv.2, br.1910.).

S. B.

PRAVILNIK O SPOLJNOTRGOVINSKOJ ARBITRAŽI PRI SAVEZNOJ
SPOLJNOTRGOVINSKOJ KOMORI, Beograd 1958. i nešto o
našoj arbitražnoj sudbenosti

U izdanju Savezne vanjskotrgovinske komore (i ujedno u engleskom, francuskom i njemačkom prijevodu) objavljen je novi pravilnik te Komore o arbitraži u poslovima vanjske trgovine od 26.VI.1958. (prije objavljen u Službenom listu FNRJ, br.28 od 16.VII.1958.). Taj je pravilnik zamijenio prethodne pravilnike o vanjskotrgovinskoj arbitraži (Sl.l.br.26/47) i o postupku mirenja pred Vanjskotrgovinskom arbitražom pri Trgovinskoj komori FNRJ (Sl.l.br.102/48). Novi pravilnik obuhvatio je svojim odredbama kako mirenje, tako i samu arbitražu, pa se tim u svojoj strukturi znatno približio Pravilniku o mirenju i arbitraži Međunarodne trgovinske komore u Parizu (u njegovom najnovijem obliku od 1.VI.1955. - koji će se objaviti u jednom od narednih brojeva ovog časopisa).

U smislu naših propisa, napose Zakona o parničnom postupku (ZPP - Sl.l. br.4/57) Arbitraža Vanjskotrgovinske komore kao stalni izabrani sud rješava o privrednim i pomorskim sporovima iz vanjskotrgovinskih odnosa domaćih privrednih poduzeta, ustanova ili organizacija sa stranim fizičkim ili pravnim osobama. Što je privredni spor, određuje čl.456 ZPP.